

Praksisnær Rehabiliteringsforskning

**Human First – Region Midt
10. oktober 2022**

Lars Uggerhøj
Aalborg universitet lug@socsci.aau.dk

Praksisforskning

Den praksisnære forskning planlægges i forhold til lokale forhold, behov og kontekst

Den forhandles i hver eneste tilfælde mellem de deltagende parter

Praksisforskning

Forskningen må i højere grad bygge på behov og forståelser i praksis og ikke ensidigt på behov og forståelser i forskning

Praksisforskning

**Det er nødvendigt at supplere top-down
vidensproduktion med bottom-up
vidensproduktion**

Praksisforskning

**Forskningen bør have
samfundsmæssig impact**

Lars Uggerhøj
Aalborg universitet lug@socsci.aau.dk

Praksisforskning

Forskningen skal væk fra den traditionelle distance til undersøgelsesfeltet og ind i samarbejde, så den kan passe ind i de processer, der foregår i praksis og dermed gøres omsættelig i praksis

Praksisforskning

Forskningsspørgsmål skal formuleres, data skal indsamles og analyseres og resultaterne skal formidles – så det opleves som væsentligt for borgere og fagpersonale

Forskningen kommer til at indgå i konkrete ændrings- og læringsprocesser i praksis

Praksisforskning

Det er nødvendigt at afklare, hvad der menes med praksisforskning

Praksisforskning

Hvad er praksisforskning?

Lars Uggerhøj
Aalborg universitet lug@socsci.aau.dk

Praksisforskning

Praksisforskning er typer af empiriske undersøgelser (forskning, evaluering, analyse) eller teoretiske/konceptuelle analyser, udført af og/eller forhandlet mellem forskere, praktikere, brugere, som belyser, forklarer, udvikler socialt arbejde, understøtter læringsprocesser i socialt arbejdes praksis eller forklarer indsatser/praksis med det formål at bidrage til kvalificering af socialt arbejde gennem ny viden og/eller ved at udvikle ny typer handlinger og forandringer i socialt arbejde

Praksisforskning er typer af empiriske undersøgelser (forskning, evaluering, analyse) eller teoretiske/konceptuelle analyser, udført af og/eller forhandlet mellem forskere, praktikere, brugere, som belyser, forklarer, udvikler rehabiliteringsarbejde, understøtter læringsprocesser i det praktiske rehabiliteringsarbejde eller forklarer indsatser/praksis med det formål at bidrage til kvalificering af rehabiliteringsarbejdet gennem ny viden og/eller ved at udvikle ny typer handlinger og forandringer i rehabiliteringsarbejdet

Praksisforskning

Praksis Forskning / socialt (rehabiliterings) arbejde – ikke *med*

- Forskningsspørgsmål, design, dataindsamling, analyse og formidling er styret og gennemført af eksterne forskere
- Der er ikke tale om partnerskab vedr. undersøgelsens øvrige elementer
- Der kan i nogle tilfælde være tale om samarbejde, hvor dele eller hele projektet præsenteres, men praksis har ingen reel indflydelse på forskningsprocessen

Praksisforskning

- **Problemstillingen er forståelig**
- **Problemstillingen kan omsættes i et forskningsspørgsmål**
- **Det er muligt at indsamle data**
- **Det er muligt at omsætte resultaterne i praksis**
- **Det er muligt omsætte resultaterne til mere generel viden og udvikling i praksis**

Praksisforskning

**Praktikerforskning – eller
praksisbaseret forskning – er typer af
forskning, evalueringer og
undersøgelser udført af praktikere**

Praksisforskning

Praksisbaseret forskning er anvendelsen af forskningsinspirerede principper, designs og dataindsamlingsmetoder i almindelig praksis, for at kunne svare på spørgsmål, som udspringer af praksis og svare på måder, der informerer praksis

Epstein

Forskere i praksis defineres ved at bestå af fagfolk, der arbejder mindst 80% af deres arbejdstid i praksis – det vil sige at de i snit passer deres almindelige arbejde 4 dage om ugen, mens de forsker den femte dag

Ramian

Praksisforskning

Karakteristika ved praksisbaseret forskning:

- Forskningsspørgsmålene er født ud af de personlige erfaringer, man gør i praksis
- Der eksisterer et behov i praksis for at vide noget mere eller gøre noget bedre
- Der skal produceres viden, som kan gøre en forskel i praksis
- Designet skal udformes, så det er gennemførligt og 'do-able' i praksis
- Er mere praksis- end teoriorienteret – og skal leve op til andre krav end teoriorienteret forskning
- Man er optaget af at kommunikere til andre i samme praksis – og i mindre grad formidle i videnskabelige tidsskrifter

Lars Uggerhøj

Aalborg universitet lug@socsci.aau.dk

Ramian

Praksisforskning

**Praksis (og ikke universitetet) er
forskningsinstitutionen**

Lars Uggerhøj
Aalborg universitet lug@socsci.aau.dk

Praksisforskning

Praktikerne behøver ikke at være uddannede forskere

- **de skal dog besidde viden om forskning**
- **de bør indgå i videnskabende netværk**

Praksisforskning

Videnskabelige netværk er udtryk for:

... forskellige former for samarbejde, der har det til fælles, at det er praktikere, der samarbejder aftalt, målrettet og produktorienteret, om at skabe viden på et bestemt praksisområde og som samarbejder om at dele denne viden med andre

Ramian

Praksisforskning

**Brugerne skal indgå og have ansvar i
forskningen**

Praksisforskning

Konsulenter

Forskningsledere

Partnere

Praksisforskning

Participatorisk praksisforskning

Denne form for praksisforskning er typer af forskning, hvor der udføres forskning i et tæt samarbejde mellem praksis og forskning

Praksisforskning

Udgangspunktet er, at der eksisterer et behov og et krav om et tæt – og ofte lokalt funderet – samarbejde mellem praksis og forskning

Begge parter skal primært ”gøre det de er bedst til” :

Forskningen har ansvaret for forskningsprocessen

Praksis har ansvaret for læreprocessen

Praksisforskning

**Forskningen udgør en fælles flade for
praksis og forskning**

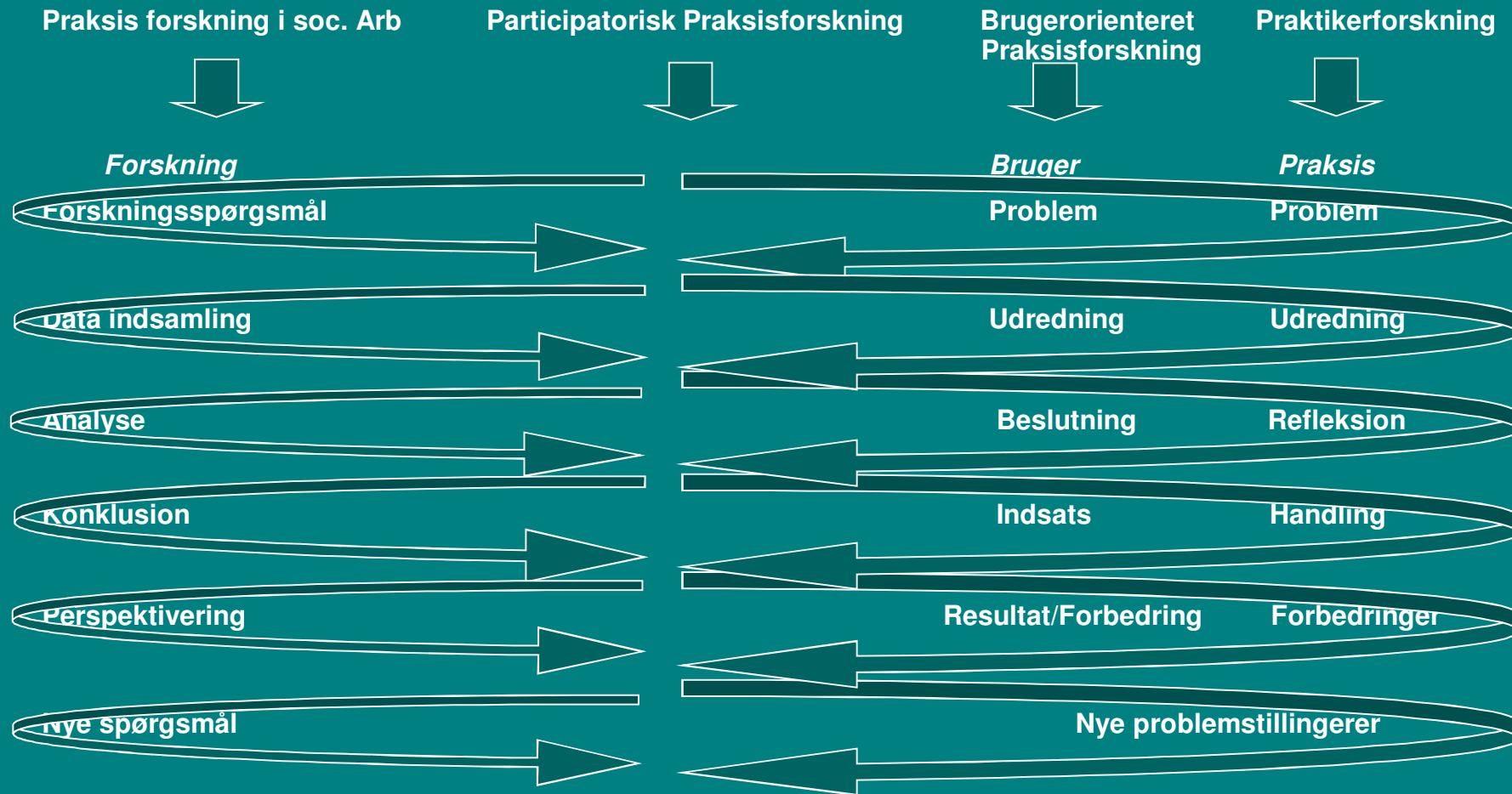
**Viden skabes af både forskning og
praksis**

Praksisforskning

Samarbejde om:

- **Forskningsspørgsmål**
- **Forskningsmetoder**
- **Indhentningen af data**
- **Analyser**
- **Formidlingen af resultater**

Praksisforskning

Praksisforskning

**At udvikle forsknings-mindede
praktikere og praksis-mindede forskere**

Salisbury Statement on Practice Research

Lars Uggerhøj
Aalborg universitet lug@socsci.aau.dk

Praksisforskning

Forskellige interesser i praksisforskning

Lars Uggerhøj
Aalborg universitet lug@socsci.aau.dk

Praksisforskning

Parterne har forskellige interesser

Forskere, praktikere og brugere skal være opmærksomme på, at der eksisterer forskelle

Forskere, praktikere og brugere skal bevare disse forskelle

Parterne anvender forskellene og behovet for udvikling til at forhandle et fælles projekt på plads

Praksisforskning

Kvaliteten i såvel forskningens som praksis' funktioner er afhængig af fastholdelsen af egne interesser

Praksisforskning

**Kampen mellem interessenterne,
konflikten mellem behovene, er en
styrke i praksisforskningen**

Praksisforskning

Forhandlinger

Lars Uggerhøj
Aalborg universitet lug@socsci.aau.dk

Praksisforskning

Der er risiko for at samarbejdet mislykkes, hvis der ikke er bevidsthed om modsætningerne og hvis de ikke indarbejdes som dele af partnerskabet

Praksisforskning

- **Universitetet**
- **Regionen**
- **University College**
- **Kommunerne**
- **Brugerne**

Praksisforskning

- Er der tale om praksisforskning – i givet fald hvorfor?
- Hvem skal deltage og hvordan?
- Hvad er fællesforståelsen af projektet?
- Hvilke modsætninger, uenigheder og usikkerheder er der i projektet?
- Hvilken læreproces knytter der sig til projektet?
- Hvilken praksisforskningstilgang(e) skal anvendes?
- Hvilke roller skal de forskellige deltagere varetage i projektet – projektstyrere, konsulenter, partnere?
- Udarbejd en tids- og mødeplan, som inkluderer løbende forhandlinger og drøftelser af opfattelser – og ikke blot planlægning og administration
- Vær parat til at argumentere for egne interesser samtidig med at være åben for andre partneres forståelser og interesser

Praksisforskning

Intet individ er dygtig nok til at give komplette svar

Såvel forskerens, praktikerens som brugerens rolle er, at fremkomme med dele af svaret, som et input i en løbende dialog om problemer og risici vi står overfor og om hvordan vi eventuelt kan løse disse problemer

Alle er vidensproducerende